Załącznik nr 1do zarządzenia dyrektora nr 7 z dnia 5.06.2018 r.

Regulamin organizacji wycieczek szkolnych
w III Liceum Ogólnokształcącym w Łomży

Podstawa prawna:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. poz. 1055);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 z późn. zm.).

§ 1. Zasady organizowania wycieczek

1. Szkoła może organizować dla uczniów różnorodne formy krajoznawstwa i turystyki.
2. Organizowanie przez szkołę krajoznawstwa i turystyki ma na celu:
   1) poznawanie kraju, jego środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii;
   2) poznawanie kultury i języka innych państw;
   3) poszerzanie wiedzy z różnych dziedzin życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego;
   4) wspomaganie rodziny i szkoły w procesie wychowania;
   5) upowszechnianie wśród uczniów zasad ochrony środowiska naturalnego oraz wiedzy o składnikach i funkcjonowaniu rodzimego środowiska przyrodniczego, a także umiejętności korzystania z zasobów przyrody;
   6) upowszechnianie zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej oraz podnoszenie sprawności fizycznej;
   7) poprawę stanu zdrowia uczniów pochodzących z terenów zagrożonych ekologicznie;
   8) przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym, w szczególności w ramach profilaktyki uniwersalnej;
   9) poznawanie zasad bezpiecznego zachowania się w różnych sytuacjach.
3. Krajoznawstwo i turystyka są organizowane w trakcie roku szkolnego, w szczególności w ramach odpowiednio zajęć dydaktyczno-wychowawczych lub opiekuńczych, z wyjątkiem okresu ferii letnich i zimowych oraz wiosennej i zimowej przerwy świątecznej.
4. Organizowanie krajoznawstwa i turystyki odbywa się w następujących formach:
   1) wycieczek przedmiotowych – inicjowanych i realizowanych przez nauczycieli w celu uzupełnienia programu nauczania w ramach jednego lub kilku przedmiotów,
   2) wycieczek krajoznawczo-turystycznych o charakterze interdyscyplinarnym, w których udział nie wymaga od uczniów przygotowania kondycyjnego i umiejętności posługiwania się specjalistycznym sprzętem, organizowanych w celu nabywania wiedzy o otaczającym środowisku i umiejętności zastosowania tej wiedzy w praktyce,
   3) specjalistycznych wycieczek krajoznawczo-turystycznych, w których udział wymaga od uczniów przygotowania kondycyjnego, sprawnościowego i umiejętności posługiwania

się specjalistycznym sprzętem, a program wycieczki przewiduje intensywną aktywność turystyczną, fizyczną lub długodystansowość na szlakach turystycznych,
– zwanych dalej „wycieczkami”

4) wyjść na imprezy, zawody sportowe organizowane na terenie miasta.

5. Wycieczki mogą być organizowane w kraju lub za granicą.
6. Organizację i program wycieczki dostosowuje się do wieku, zainteresowań i potrzeb uczniów, ich stanu zdrowia, kondycji, sprawności fizycznej i umiejętności.
7. Zgodę na zorganizowanie wycieczki wyraża dyrektor szkoły, zatwierdzając kartę wycieczki. Wzór karty wycieczki określa załącznik nr 1 do niniejszego regulaminu.
8. Do karty wycieczki dołącza się listę uczniów biorących udział w wycieczce, zawierającą imię i nazwisko ucznia oraz telefon rodzica lub rodziców ucznia. Listę uczniów podpisuje dyrektor szkoły.
9. W przypadku wycieczki organizowanej za granicą:
   1) dyrektor szkoły jest obowiązany poinformować organ prowadzący i organ sprawujący nadzór pedagogiczny o organizowaniu takiej wycieczki, przekazując kartę wycieczki;
   2) kierownik wycieczki ma obowiązek zawrzeć umowę ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia na rzecz osób biorących udział w wycieczce, o ile obowiązek zawarcia takiej umowy nie wynika z odrębnych przepisów;
   3) kierownik wycieczki lub co najmniej jeden opiekun wycieczki zna język obcy na poziomie umożliwiającym porozumiewanie się w krajach tranzytowych i kraju docelowym.
10. Zgoda rodziców na udział w wycieczce ucznia niepełnoletniego jest wyrażana w formie pisemnej (załącznik nr 2 do niniejszego regulaminu). Taka zgoda nie jest wymagana w przypadku wyjść na imprezy i zawody sportowe na terenie miasta.
11. Dyrektor szkoły wyznacza kierownika i opiekunów wycieczki spośród pracowników pedagogicznych szkoły.
    1) W zależności od celu i programu wycieczki opiekunem wycieczki może być także osoba niebędąca pracownikiem pedagogicznym szkoły, wyznaczona przez dyrektora szkoły.
    2) W przypadku specjalistycznej wycieczki krajoznawczo-turystycznej, kierownik i opiekunowie wycieczki są obowiązani posiadać udokumentowane przygotowanie zapewniające bezpieczną realizację programu wycieczki.
12. Kierownik wycieczki:
    1) opracowuje program i regulamin wycieczki;
    2) zapoznaje uczniów, rodziców i opiekunów wycieczki z programem i regulaminem wycieczki oraz informuje ich o celu i trasie wycieczki;
    3) zapewnia warunki do pełnej realizacji programu wycieczki i przestrzegania jej regulaminu oraz sprawuje nadzór w tym zakresie;
    4) zapoznaje uczniów i opiekunów wycieczki z zasadami bezpieczeństwa oraz zapewnia warunki do ich przestrzegania;
    5) określa zadania opiekunów wycieczki w zakresie realizacji programu wycieczki oraz zapewnienia opieki i bezpieczeństwa uczniom;

6) nadzoruje zaopatrzenie uczniów i opiekunów wycieczki w odpowiedni sprzęt, wyposażenie oraz apteczkę pierwszej pomocy;
7) organizuje i nadzoruje transport, wyżywienie i noclegi dla uczniów i opiekunów wycieczki;
8) dokonuje podziału zadań wśród uczniów;
9) dysponuje środkami finansowymi przeznaczonymi na organizację wycieczki;
10) dokonuje podsumowania, oceny i rozliczenia finansowego wycieczki po jej zakończeniu. Pisemną informację składa do dyrektora szkoły najpóźniej 3 dni od dnia zakończenia wycieczki (załącznik nr 3 do niniejszego regulaminu), natomiast rodzicom informację przekazuje na najbliższym zebraniu;
11) ustala z dyrektorem szkoły termin wycieczki nie później niż 10 dni przed wyjazdem;
12) przedstawia dyrektorowi kompletną dokumentację wycieczki do zatwierdzenia nie później niż 3 dni przed wycieczką;
13) dba, by wszyscy uczniowie byli ubezpieczeni od następstw nieszczęśliwych wypadków, a w przypadku wycieczki zagranicznej posiadali również Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego (EKUZ);
14) decyduje o kontynuowaniu wycieczki lub rezygnacji z niej w sytuacji bardzo trudnych warunków atmosferycznych, np.: burzy, śnieżycy, gołoledzi;
15) uzyskuje (od rodziców) informacje o stanie zdrowia uczestników i zażywanych lekach.

13. Opiekun wycieczki:
    1) sprawuje opiekę nad powierzonymi mu uczniami;
    2) współdziała z kierownikiem wycieczki w zakresie realizacji programu wycieczki i przestrzegania jej regulaminu;
    3) sprawuje nadzór nad przestrzeganiem regulaminu wycieczki przez uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa;
    4) nadzoruje wykonywanie zadań przydzielonych uczniom;
    5) wykonuje inne zadania zlecone przez kierownika wycieczki.
14. Dyrektor szkoły może wyrazić zgodę na łączenie funkcji kierownika i opiekuna wycieczki.
15. Działalność szkoły w zakresie krajoznawstwa i turystyki, w tym koszty przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia kierowników i opiekunów wycieczek, może być finansowana ze środków pozabudżetowych, a w szczególności:
    a) z odpłatności uczniów biorących udział w wycieczce lub imprezie,
    b) ze środków pochodzących z działalności samorządu uczniowskiego i organizacji młodzieżowych działających na terenie szkoły,
    c) ze środków wypracowanych przez uczniów,
    d) ze środków przekazanych przez Radę Rodziców, Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły w Łomży, a także osoby fizyczne i prawne.

§2. Szczegółowe zasady bezpieczeństwa na wycieczkach

1. W czasie wycieczek i imprez szkolnych nauczyciel nie może podawać uczestnikom żadnych leków.
2. Wycieczka autokarowa:

1) liczebność grupy dostosowana do możliwości technicznych autokaru/liczby miejsc;
2) 1 opiekun na 15 uczniów (nie licząc kierowcy i pilota/przewodnika);
3) każdy opiekun ma przydzieloną sobie grupę 15 uczniów;
4) miejsca przy drzwiach zajmują osoby dorosłe (opiekunowie);
5) przejścia w autokarze muszą być wolne, nie mogą znajdować się tam dodatkowe miejsca do siedzenia;
6) autokar musi być oznakowany - przewóz dzieci – gdy przewożone są dzieci do lat 18;
7) **kierownik wycieczki zobowiązany jest** zgłosić wyjazd autokaru wycieczkowego na policję, dzień przed wyjazdem, w celu kontroli stanu technicznego pojazdu i dokumentacji kierowcy;
8) postoje mogą odbywać się tylko w miejscach do tego wyznaczonych, tj. na oznakowanych parkingach;
9) po każdej przerwie w podróży należy sprawdzić stan liczebny uczniów;
10) obowiązkiem opiekunów jest dopilnowanie uczniów w czasie jazdy (nie wolno chodzić po autokarze, siedzieć tyłem, na oparciu, wyrzucać śmieci przez okno, itd.);
11) należy zabrać apteczkę pierwszej pomocy.

3. **Wycieczka piesza:**
   1) liczebność do 30 uczniów – 2 opiekunów (może to być rodzic lub inna pełnoletnia osoba);
   2) w czasie marszu jeden opiekun prowadzi grupę, drugi idzie na końcu;
   3) uczestnicy powinni posiadać ubiór (a szczególnie buty) odpowiedni do miejsca i warunków atmosferycznych;
   4) w mieście należy poruszać się po chodnikach, a poza miastem – lewą stroną drogi, pojedynczo, ustępując z drogi nadjeżdżającym pojazdom. Dwójkami poza miastem chodzi się wyłącznie po drogach o bardzo małym ruchu;
   5) w lesie należy poruszać się po oznakowanych szlakach turystycznych (na terenie parków narodowych lub krajobrazowych – wyłącznie) lub wyznaczonych ścieżkach turystycznych;
   6) opiekunowie idący na początku i końcu grupy powinni posiadać mapę;
   7) przed wyruszeniem sprzed szkoły uczestnicy są poinformowani o zasadach poruszania się po drogach i po lesie;
   8) podczas wycieczki do lasu opiekunowie zwracają szczególną uwagę na bezpieczeństwo przeciwpożarowe oraz możliwość zagubienia się uczestników;
   9) należy zabrać apteczkę pierwszej pomocy.

4. **Wycieczka w góry:**
   1) liczebność grupy – 1 opiekun na 10 uczestników;
   2) odpowiedni ubiór – buty sznurowane, kurtka (ze względu na zmienność pogody w górach oraz spadek temperatury wraz ze wzrostem wysokości);
   3) wszyscy uczestnicy wycieczki poruszają się wyłącznie po oznakowanych szlakach, na czele kolumny idzie osoba dorosła;

4) uczestnicy wycieczki ustawieni są w ten sposób, że na początku (za przewodnikiem) ustawione są osoby słabsze kondycyjnie, a na końcu osoby najsilniejsze;
5) na terenach powyżej 1000 m n.p.m. wycieczkę prowadzi przewodnik górski lub przodownik turystyki górskiej;
6) na terenie parków narodowych wycieczki prowadzą wyłącznie upoważnieni przewodnicy;
7) wyruszając w góry, należy dokładnie zaplanować trasę, uwzględniając wiek, a także płeć uczestników - dla młodzieży w wieku 13–15 lat nie powinna przekraczać 12–13 km, tj. 4–5 godz. marszu wraz z odpoczynkami;
8) na wędrówkę należy wyruszać wcześnie rano, aby przed zmrokiem dojść do miejsca noclegu.

5. **Wycieczka rowerowa:**

1) liczebność – 2 opiekunów na grupę 10–13 uczniów (zgodnie z prawem o ruchu drogowym w kolumnie rowerów nie może jechać więcej niż 15 osób);
2) wszyscy uczniowie muszą posiadać kartę rowerową;
3) prowadzący wycieczkę jedzie na początku, za nim najsłabsi w grupie, następnie pozostali uczniowie, drugi opiekun jedzie na końcu grupy;
4) tempo jazdy powinno być dostosowane do możliwości najsłabszego uczestnika;
5) odstępy pomiędzy jadącymi do 5 m;
6) uczestnicy wycieczki jadą jeden za drugim (nie wolno jechać obok siebie), jak najbliżej prawej krawędzi drogi, zgodnie z przepisami ruchu drogowego;
7) opiekun wycieczki posiada apteczkę pierwszej pomocy oraz narzędzia do ewentualnej naprawy rowerów, także zapasowe dętki i wentyle oraz pompkę;
8) uczestnicy powinni posiadać ubiór odpowiedni do jazdy oraz kask ochronny na głowę;
9) z boku tylnego bagażnika (z lewej strony) powinno być przymocowane tzw. ramię bezpieczeństwa ze światłem odblaskowym na końcu.

§3. Dokumentacja wycieczki

1. Karta wycieczki (zał. nr 1).
2. Lista uczestników wraz z numerami telefonów do rodziców.
3. Szczegółowy harmonogram na każdy dzień wycieczki.
4. Pisemną zgodę rodziców uczniów na udział w wycieczce (zał. nr 2).
5. Regulamin uczestnika wycieczki.
6. Rozliczenie finansowe wycieczki (zał. nr 3).

Przyjęty na RP 5.06.2018 r.